بۆچی رەفتاری پۆپۆلیستی لە کوردستان پەرەی سەندووە ؟... عیماد عەلی

قسە و کردارێك بە پێی رازیکردنی خەڵك بێت، ئەگەر لە دواجاردا بە زەرەریشیان بکەوێتەوە. سواربونی شەپۆلی رای گشتی و بە تایبەتی نارەزایەتیەکان و بۆچونی کۆمەڵگە لە ئان و ساتی خۆیدا. ئەمە بە پێی بیرکردنەوە و رەفتاری چەمکێك جیبەجێ دەکرێت کە لە پێناو بەرژەوەندی هەمەجۆری تەسکی حزبی و شەخسی و تۆمارکردنی خاڵی لاواز و هەرزان و پێکانی هەندێ ئامانجی تایبەت و دوور لە هەڵگرتنی بەرپرسیارێتی و هاندان و وروژاندنی خەڵك بۆ مەبەستی تایبەت، بە قسەی قوت و شیعارات دەبێت، کە پێی دەڵێن چەمکی پۆپۆلیزم .
ئەگەر ئەم رەفتارانە لە کردەوەی لایەنە کوردستانیەکان وردبکەینەوە، زۆر بە روونی بۆمان دەردەکەوێت کە سەرجەمیان و هەر یەکەو بە رێژەیەك بێبەری نیە لەم بۆچون و رەفتارە سیاسیە رووتە بێ ناوەرۆك و زیانبەخشە.

تەماشای رەفتاری حزبەکان و پەیوەندیەکانیان بکەن و مامەڵەیان لەگەڵ رووداوەکانی کوردستاندا بخوێننەوە، وا دەریدەخەن کەهەر یەکەو هەڵوێستی تایبەتی خۆی لەمەر رووداو و پرسەکان هەیە، بەڵام بە وردبونەوە لە قسە و بۆچون و رەفتاریان لەمەر چەمکی پۆپۆلیستانە لە بەرێکردنی کاری سیاسیانەی رۆژانەیان، هیچ جیاوازیەکیان نیە. هیچ کاتێك نەمانبیستووە کە رای گشتی زاڵ ئەگەر هەڵە و کارەساتباریش بێت و بە هاندان و پاڵپشتی دەرەکی و تەنانەت دوژمنانیش دروستی کردبن لە لایەن هیچ حزبێکەوە بە راشکاوی رەت کرابێتەوە، ئەوەتا یان بەشەرمەوە لێ دەروانن و قسەی ناروون و ناراستەوخۆ دەکەن، یان دوور لە حەقیقەتی هەڵوێستی راستەقینەی خۆیان لێدوان دەدەن و مامەڵەی لەگەڵدا دەکەن، کەچی پاڵنەری ئەو بۆچونانەشیان دەرناخەن.

رۆژێك حزبێکی ئەم کوردستانەت بینیوە کە بە ئاشکرا باسی لە بۆچونی خۆی لە ئاست کۆی گشتی بۆچونی خەڵك لەمەر پرسە گرنگەکان و بۆ نمونە لە ئاست بیری نەتەوایەتی کردبێت، کە لە دەرئەنجامی رەفتاری ئەوان و دەستێوەردانی دەرەکی، لە خۆفیداکاری و قوربانیدان لە پێناو ئامانجی گشتی پاشگەزبونەتەوە، لایەنێکت بینیوە قسە لە زۆر

بواری هاوردەی نارەسەنی زیانبەخشی دەرەکی بۆ نێو گەلی کورد بکات و بە هەڵە لەقەڵەمی بدات و، رەخنە لەخۆی بگرێت و بە هەڵە بڵێت هەڵە بە راست بڵێیت راست و لەگەڵ کۆی بیرکردنەوەی خەڵکدا نەبێت ئەگەر هەڵەش بن و و رەخنە لە خۆی بگرێت. لە دەردانی سیاسەتی ئەم حزبانە بۆ گیان و دەرونی میلەت لەویشدا لایەن ئەوانەوە چەکەرەی کردبێت و دروست کرابێت و جێگیر بوبێت. رێژێك گوێت لە یەکێکیان بووە بڵێت ناهێڵم خەڵك رای خۆی بە روونی دەربخات و هەموو مافەکانی پیادەبکات و تەنانەت بەعەکسەوە بە قسە پشتگیری لە قسەو بۆچونی خەڵك دەکات، کەچی لە سەر ئەرزی واقیع بە ئاگر و ئاسن رەتیدەکاتەوە و ناهێڵێت تەنانەت هەنگاوێکی دیموکراسی بنرێت ئەگەر لە قازانجی تایبەتی حزبی و شەخسی سەرکردایەتیەکان نەبێت. تۆ تەمشای کاتی بانگشەی هەڵبژاردنەکان بکە، چۆن خەیرات دابەش دەکەن و بە قسە و هەندێك رەفتار و خۆنواندن و توانای مادی دزراوی مافی ئەم میلەتە دەبنە خزمەتکاری میلەت و لە دوای هەڵبژاردن تەنانەت رۆژەیەکی زۆر زۆر کەم لەو پەیمانانە نەبێت ناهێنەدی. قسەو رەفتاری حزبەکان بۆ مەبەستی پۆپۆلیستانە گرنگی بە ناوەرۆك نادات و زۆرجار بە شێوەیەکی دۆگما دەدوێن و رەفتار دەکەن، نەوەك لە بازنەی رازیکردنی خەڵکی نارازی دەربچن، کەچی بە کردەوە و بابەتی گرنگی تایبەت بە گەلی کوردستان نەك لەبەر زەرەرکردن لەسەر حسابی حزب و سەرکردایەتیەکانیان ناجوڵێنەوە و رەفتار ناکەن بەڵکو پشت بە چەواشە کردنی خەڵکیش دەبەستن.

ئەگەر بە وردی لە قسە و شیعار و رەفتاری سەرجەم لایەنەکان بروانین، جگە لە قسەی زارەکی وهەوڵی خەڵەتاندنی خەڵك و کپکردنی نارەزایەتیەکان بە هەموو شێوەیەکی کردەیی و خۆنیشاندان لەگەڵ داواو داواکاریەکانی نارازیوان هیچ شتێکی ترمان لێ نەبینیون. ئەمەش دەچێتە قاڵبی فێڵ کردن لە خەڵك. لە جەوهەردا ئەمەیە پیادەکردنی رەفتاری پۆپۆلیستی لە نێو گەلێکی دواکەوتووی وەك کورددا.

ئەگەر وردتر باسی بکەین، ئەم چەمکە هەر لە کێبرکێ و ململانێی یەکێتی و پارتی بە کردەیی پیادەنەکراوە کە لە سەری رێیشتوون تا ئەو کاتەی ئۆپۆزسیۆنی راستەقینە دروستبوو، بەڵکو ئەمانیش وەك ئۆپۆزسیۆن نەك ئەمەیان بنبرنەکرد بەڵکو لەوان زیاتر پشتیان پێ بەست لە بانگەشە و رەفتار و بۆچونە سیاسیەکانیاندا و، بەڵکو بە قوڵی زۆر لە دەسەڵات زیاتر سەپاندیان و جێگیریان کرد و ئەم بۆچونەش بووە هۆی پاشەکشەیان و کاریگەریەکی سەلبی زۆر گەورەی لەسەر ئەوانیش دانا. ئەمرۆش بە روونی دەیبینین، سەرەتای

سەرهەڵدانی هێزگەلێکی نوێین هەر لە ئێستاوە خۆیان لەو چەمکە لانەداوە و تەنانەت لەیەکەم رۆژەوە چ وەك باوەر بونیان بە چەمکەکە یان بە ناچاربون وەهۆکاری قۆناغەکە کەلە پێش هەلبژاردندایین و پێویستیان بەدەنگە بە زەقی لەسەر هەمان ریتمی ئەوانی تر دەرۆن و جگە لە وەعد و پەیمانی گەورەی دوور لە واقع، کە زۆڕیکی دەچێتە خانەی خەیاڵەوە ئەگەر وەزعی کوردستان بخوێنینەوە، ئەوە هیچ قسەیەکی ترمان نەبیستووە کە باوەر بکەین جێگەی جێبەجێ کردن و بەدیهێنانە لە لایەن ئەمانەوە.

هەر لەم بارەشەو، زۆرجار بەهانەی وا دێننەوە لەپێناو پیادەرکدنی ئەم چەمکە زیانبەخشە، کە لە قوتوی هیچ عەتارێکدا نیە. پشت بە لێدانی یەکتر دەبەستن و پەنا بۆ هێزی دەرەکی دەبەن و تەنانەت خیانەت دەکەن بۆ ئەوەی قازانجی تایەبتی حزبی و کەسی بکەن، کەچی بە بەرژەوەندیەکانی میلەتەوە دەیبەستنەوە و، بە کۆمەڵێك ئیدعای ناراست تا رادەیەکی زۆر ئاستە نزمە رۆشنبیریەکەی خەڵك ئیستغلال دەکەن و دیانخەڵەتێنن، ئەگینا مەعقولە لایەنی دەرەکی و نەتەوەی سەردەست لە قازانجی گەلەکەت بێت و لایەنە رکەبەرەکانت دژی بن. تۆ تەماشای ئەم چەن مانگەی پێش و پاش پرۆسەی ریفراندۆم بکەن و لەگەڵ ناوەرۆکی چەمکی پۆپۆلیستی لە رەفتاری سەرجەم لایەنەکان بەراوردێکی کورتی بکەن، ئەوجا بە جوانی رادەی چەسپینی ئەم چەمکە لە گیان و رەفتار و عەقڵیەتی سەرکردایەتی کۆن و نوێی کوردستاندا دەبینیت و ئەو چەواشەکاریەت بۆ دەردەکەوێت کە بەم ئامانجە چەند زیان لە پرس و چارەنوس و دوارۆژی گەلی کوردستان دراوە. هەر تەنها بە پلۆرالیزم و ململانێی نابەجێی فرەحزبی و نەبونی بنەما جێگیرەکان و ونبونی خەتی سوور، دەرگای رەفتاری پۆپۆلیستانە نەکەوتۆتە سەر پشت، بەڵکو وا بروات زیاتر جێگیر دەبێت و دەبێتە دەرد و بکوژی ئاوات و ئامانجەکانی گەلی کوردستان و جگە لە دوژمنان هیچ لایەکی تر قازانجی لێ نابینێت. بۆ نەهێشتنی ئەم چەمکەی کە بۆتە دیاردەی سیاسی، دەبێت خەڵك باوەر بە قسە و قسەلۆکی حزبەکان نەکات و واقع و ئەوەی لەبەردەست و لە توانایاندا هەیە بخوێنێتەوە.
ئەوەی جێگەی دڵخۆشیە تا رادەیەك بژاردەی رۆشنبیر وئەنتلجنسیا و خەڵکی واقعبین و جەوهەر خوێن، تا ئێستا بەم کردەوە پۆپۆلیستانەی حزبەکان هەڵنەخەڵەتاون و پشتی پەردە دەخوێننەوە، هەرچەند رۆڵی ئەوتۆ لە نابوت کردن و قێزەون کردنی ئەو حزبانەیان نەبینیوە، بۆ ئەوەی لەم رەفتار و بیر و قسە پۆپۆلیستانە سڵ بکەنەوە.